

PLATFORM

EN PLATFORM FOR UNIVERSITET,
ERHVERVSLIV OG ORGANISATIONER

Indhold

Forord **3**

Vision **4**

Nye løsninger på ukendte udfordringer **6**

Er social robusthed din, min eller vores ambition? **8**

Case: Ingen må stå alene tilbage **10**

Case: Kan nye ansættelsesformer skabe større social robusthed? **12**

Case: Ældre fra alle lande har brug for støtte og nære relationer **14**

Case: Vi er ikke guddommelige i det her **16**

Ingen har patent på at definere problemerne

Vi taler så meget om at tænke ud af boksen, at det for længst er blevet en kliché. Men der er ikke mange, som taler om, at det faktisk er vildt frustrerende, hårdt og svært at gøre det.

X-plattform er et tiltag, der retter sig mod virksomheder og offentlige organisationer, som ønsker at finde nye måder at løse udfordringer og problemstillinger på. Det er samtidig et tiltag rettet mod forskere og studerende om at medvirke i samskabelse af løsninger, afprøvninger og videnskab.

For at tænke nyt, skal man forestille sig ting, der ikke passer ind i de vant rammer. Nye idéer er fascinerende og spændende, men de er også besværlige og ubehagelige. Derfor må vi fastholde plads til både kritik og etik.

I X-plattform har vi fundet en metode til at gøre processen så brugbar og bæredygtig som mulig. Det er stadig udfordrende – men det

giver pote. I X-plattform nytænker vi forholdet mellem idé, viden og løsning. Ingen har fortrinsret til at definere hverken problemerne, den rigtige viden der ligger til grund eller løsningerne. Tværtimod skal det hele lægges frem til diskussion – og til inspiration. Det åbner for helt nye veje, som man alene ikke har mulighed for at se. X-plattform faciliterer mødet, projektudviklingen og samskabelsen, der gør det muligt. Det foregår i åbne inkluderende forløb med workshops, oplæg og udvikling af prototyper.

I X-plattform står X'et for det ukendte, som i en matematisk ligning, hvor man må arbejde sig frem til det rigtige resultat. Det er frustrerende at bakse med at finde den rigtige viden og de rigtige svar! Men man står til gengæld med en bedre og mere solid følelse og ikke mindst et mere bæredygtigt projekt, når man sammen med andre aktører, definerer problemet og finder frem til X'et.

X'et er også et kryds. Her mødes mennesker, der normalt er på vej i forskellige retninger. Sammen finder vi et fælles skæringspunkt. Det opstår helt naturligt, når man arbejder sammen på kryds og tværs.

Fordelen er klar. Hvis man vil være innovativ, skal man forstyrres af andre i sin forståelse af, hvordan verden hænger sammen. Man skal overraskes, for det er svært at tænke ud af den famøse boks, hvis man kun er sammen med dem, man kender i forvejen. Den rette forstyrrelse sker, når vi mødes i krydset og samtidig synliggør, hvordan vi konkret kan bære projekterne videre.

I sidste ende handler det om at skabe innovative løsninger på samfundsproblemer. Løsninger, som skaber en bedre forretning for private og offentlige virksomheder, men på samme tid bærer os i retning af et mere socialt bæredygtigt samfund. Og det er løsninger, som kun dukker op, hvis vi går sammen om at finde dem.

Katia Dupret

stifter af X-plattform og forsker på Roskilde Universitet

vision

X-platform

- samler universitetet, erhvervslivet og det øvrige samfund om at skabe nye løsninger på vigtige problemstillinger
- skaber nye former for samarbejde, der kommer både virksomheder, studerende og forskere til gode
- udvikler koncepter og produkter baseret på viden og med social bæredygtighed som mål
- fremmer det socialt bæredygtige samfund

Sådan fungerer X-platform

X-platform inviterer forskere, virksomheder, studerende og offentlige aktører til at arbejde med udfordringer, skabe ideer og i fællesskab finde frem til løsninger til afprøvning.

Det sker i en eller flere workshops, hvor du som deltager tager din idé med til bords og får hjælp at udvikle den. Men samtidig bliver du udfordret – måske kan din idé gå helt nye veje.

Gennem konkrete øvelser, samtaler og relationer skaber vi prototyper og udkast til idéerne, og vi tester dem af og skaber konkrete handleplaner og fremtidige rollefordelinger. Humlen i X-platform er at skabe konkrete resultater gennem et utraditionelt og eksperimenterende samarbejde. At skabe resultater, der ikke bare er udtryk for dine eller mine, men vores ambitioner.

en

Nye løsninger ukendte udfordringer

X-platform skaber samarbejde mellem universitetet, erhvervslivet, NGO'er og den offentlige sektor. Det er kun ved at tænke på tværs af de traditionelle grupperinger, at vi kan løse samfundets udfordringer, mener rektor for RUC, Hanne Leth Andersen.

For de deltagende virksomheder handler det om noget mere jordnært. "Vi går hjem med nogle helt nye idéer og redskaber til at skabe et bedre arbejdsmiljø," siger en deltager.

"I kommer ikke til at opleve nogle lange oplæg. I stedet skal vi fylde dagen ud med eksperimenter," siger Katia Dupret og kigger ud over forsamlingen.

Omkring 70 mennesker er samlet i et stort lokale på RUC: direktører, frivillige ildsjæle, studerende, forskere og offentligt ansatte. De har fået lejlighed til at småsludre med hinanden, og vi hører de første ophedede diskussioner rundt omkring i krogene. Der er liv og intensitet.

De er deltagere på en af årets X-platform-workshops, hvor de igennem en række øvelser, oplæg, paneldebatter og samtaler skal identificere, diskutere og konkretisere løsninger på problemstillinger hos virksomheder, offentlige organisationer og NGO'er.

"Det er svært at finde det helt rigtige ord til at beskrive, hvad vi laver – for det er jo noget helt nyt, vi har sat gang i. Men jeg tror, jeg vil beskrive det som et inspiratorium," siger Katia Dupret, der har stiftet X-platform og i samarbejde med konsulentvirksomheden LDI - Læringsdrevet Innovation designer og faciliterer forløbet.

"Vi sætter mennesker med vidt forskellige baggrunde sammen under en fælles ramme – og vi skal på en konstruktiv og nysgerrig måde hjælpe idéer og initiativer på vej. Men vi skal også udfordre dem: Er det overhovedet det rigtige problem, virksomheden vil have løst? Vi tror på, at erfaringer fra helt andre hverdagsliv sætter skub i idéer til at sætte nye projekter i søen," siger Steen Elsborg, der er direktør for LDI.

Kom hjem med noget andet

Helt konkret strækker et forløb i X-platform sig op til seks måneder, men også med mulighed for at deltage blot en enkelt dag. Som privat eller offentlighed virksomhed inviteres man ind til at lade sig inspirere og udfordre til at skabe idéer og igangsætte samarbejdsprojekter.

Inspirationen kommer blandt andet i form af spontansparring fra deltagere, der kommer andre steder fra. Og i den proces sker det ofte, at den oprindelige idé ændrer sig til at rumme flere dimensioner fra det virkelige liv – hvilket er hele formålet med X-platform.

"Vi kom med en idé om, at vi skulle udvikle nye ledelsesværktøjer til at skabe en bedre skole for vores elever og undervisere. Men vi går hjem med nogle helt nye idéer og redskaber. Nu vil vi i stedet arbejde med at skabe social robusthed på arbejdspladsen. For vi fandt undervejs ud af, at det er en meget bedre vej at gå for at løse de udfordringer, vi har," siger Kim Kabat, der har deltaget i X-platform fra starten.

Han er organisationspsykolog og ejer sin egen virksomhed. Han deltager i X-platform med et samarbejdsprojekt med Randers Produktionshøjskole. Det er en arbejdsplads, som oplever konstante økonomiske og lovmæssige forandringer – for eksempel i form af strammere budgetter og nye krav til undervisningen. Samtidig er det en arbejdsplads med meget engagerede medarbejdere.

"Vi er en meget handlestærk organisation, der kan rykke utroligt hurtigt. Mange af medarbejderne er håndværkere, så der bliver gået til stålet. Det er en rigtig god ting. Men nogle gange glemmer man at få scannet de udfordringer, der også kan være – og sørge for, at løsningerne er bæredygtige. Det vil vi gerne gøre noget ved,"

på dringer

siger Kim Kabat om den problemstilling, han og Randers Produktionshøjskole tog med til forløbet i X-plattform.

”Det er svært, fordi vi skal tænke helt ud af en virkelighed præget af stor foranderlighed og meget komplekse kompetencekrav og en masse andre svære vilkår. Samtidig er det helt nyt land for os, så vi skal opfinde et sprog at snakke om det på. Det har vi fået hjælp til i X-plattform.”

Det samme mærker Line Bruun Bertelsen, der deltager fra en offentlig virksomhed:

”I første omgang var formålet udelukkende at arbejde med social robusthed eksternt i de private virksomheder, vi samarbejder med. X-plattform har udfordret os på vores metode og har fået os til at indse, at vi også må arbejde med os selv internt. For at arbejde med social robusthed i de private virksomheder, må vi også selv have gjort os nogle erfaringer på egen krop,” forklarer hun.

”X-plattform har givet os indsigt i, at vi må skabe konkrete læringsrum for, hvordan vi sammen skaber mening om og udvikler et inkluderende og anerkendende arbejdsmiljø. Vi vil herefter i mødet med de private virksomheder forsøge at videreføre X-plattform tilgangen og sammen med dem udforske social robusthed ved i fællesskab at udpege mulige læringsrum, som kan udvikle virksomheden mod at stå bedre i fremtiden.”

Fra universitet til omverden

Det er ikke virksomhederne alene, der har gavn af forløbet. Inspirationen er gensidig blandt deltagerne i X-plattform – for eksempel også hos de studerende:

”I al den tid, jeg har læst på RUC, har jeg sjældent fået så mange kontakter, som jeg har fået igennem X-plattform,” siger Andreas Peter Larsen, specialestuderende på RUC.

”Det er en fed følelse at få lov til at sparre direkte med virksomheder, at komme med forslag til ting, som de rent faktisk tager med tilbage og bruger bagefter. Det giver også mod på fremtiden, når du mærker, at din uddannelse faktisk har lært dig noget, som du kan bruge i praksis,” siger han.

Det er netop samspillet mellem universitet og omverden, der gør X-plattform til et særligt vigtigt initiativ, mener rektor på RUC, Hanne Leth Andersen.

”Som universitet spiller vi en vigtig rolle for samfundsudviklingen. Men det er vi kun, hvis vi engagerer os i omverdenen, og er med til at søge løsninger på samfundets problemer. X-plattform er en vigtig del af den indsats,” siger Hanne Leth Andersen.

”Vores forskere – og faktisk også de studerende – laver så meget vigtigt arbejde, at det er dumt ikke at få det i spil i forhold til erhvervslivet. Derfor er vores mission at få omdannet noget af al den viden, vi har, til praksis i både virksomheder og resten af samfundet. Og det er jo lige, hvad vi gør her,” siger hun.

Noget af det, der har været særligt ved X-plattform, er lysten til at gå ind og bidrage til andres projekter og ideer, mener Maja Kirketerp, der nu er konsulent i LDI og tidligere RUC'er.

”Mange af de personer, der har været med, har brugt tid på at hjælpe andre videre uden selv at have et projekt med, som de ønskede konkret sparring på. Disse personer har oplevet, at det var givende at være med i X-plattform, og det må siges at være et socialt robust karaktertræk,” siger hun.

X-plattform handler således om i fællesskab at skabe nye forståelser og konkrete resultater. Men det er ikke resultater for enhver pris, forklarer forsker og stifter Katia Dupret.

”Overordnet skal der være et bæredygtigt formål som både skaber social sammenhængskraft og konkrete projekter med en etisk dimension, fordi alle parter er inddraget som meddesignere fra begyndelsen af processen,” siger hun.

”Med X-plattform dyrker vi det, som vi kalder forskningsbaseret entreprenørskab. Når jeg siger entreprenørskab, så er det ikke en ambition i sig selv at lave en ny dims eller at starte en ny virksomhed. Det handler om at skabe nye løsninger på problemstillinger, vi i fællesskab finder frem til, og som vi udforsker ud fra forskningsbaseret viden og metoder. Det er den måde, man skaber bæredygtige resultater, der gør en forskel i samfundet.”

Er social robusthed din, min eller vor

Global konkurrence, finansielle kriser og større ulighed i samfundet skaber udfordringer på alle planer for virksomheder, organisationer og borgere. Men måske er social robusthed vejen til at skabe et bedre arbejdsmarked til gavn for alle parter?

Social robusthed er at definere, diskutere og håndtere udfordringer på arbejdspladsen i fællesskab. Det giver ikke mening alene at tale om individuel robusthed eller at søge efter robuste medarbejdere i jobannoncer. Hvis vi for alvor vil ændre noget, må det ske i fællesskab.

Vi tror på, at både gevinsten for den enkelte, for arbejdspladsen og for samfundet bliver større både i dag og på sigt, hvis robusthed får en social dimension og ikke kun fokuserer på den enkeltes robusthed.

Med afsæt i udfordringerne, som deltagere i X-platform i 2016 har sat fokus på har X-platform blandt andet gang i følgende fire samarbejdsprojekter:

- **BESØGSVEN-ORDNING**, der skal skabe større social robusthed for ældre med anden etnisk baggrund end dansk
- **NYE ANSÆTTELSESFORMER** på det danske arbejdsmarked, der er en udforskning af, om delejob kan få flere mennesker på arbejdsmarkedet og skabe flere innovative virksomheder
- **RANDERS PRODUKTIONSHØJSKOLE**, der vil eksperimentere med, om vi kan bruge social robusthed til at skabe bedre trivsel og bedre undervisning i en tid med konstante økonomiske og politiske forandringer
- **SOCIALT ROBUSTE VIRKSOMHEDER** er målet for Næstved Kommune, der vil eksperimentere med at skabe merværdi for virksomheder gennem større social bevidsthed og integreret i det også i kommunen selv

På de næste sider kan du læse mere om de projekter, som er løbet i gang gennem X-platform.

ed es ambition?

“Ingen må stå al

ene tilbage”

”En produktionsskole som vores er en arbejdsplads, der kræver meget af de ansatte. Når man arbejder med udsatte unge skal underviserne på samme tid være håndværker, vejleder og socialarbejder. Det er svært. Man vil jo gerne støtte og passe på de her sårbare unge, men det er også hårdt, for der er så mange følelser i arbejdet, og man kan altid gøre mere.

Der er masser af sårbarhed i sådan et system, så vi skal gøre en ekstra indsats for at passe på både medarbejdere og vores elever. Så hvordan skaber vi den bedste skole at være på – ikke bare for eleverne, men også medarbejderne? Hvor underviserne får gode arbejdsbetingelser i en meget omskiftelig verden med konstante politiske og økonomiske forandringer?

Vores mission er, at vi alle sammen – undervisere, elevrådet og bestyrelsen – i fællesskab skaber en bæredygtig organisation for både medarbejdere og elever. Og der kan det hjælpe at tænke i social robusthed.

Måske kan man bruge en metafor: Som organisation skal vi være som en levende landsby. Der er et forsamlingshus med et levende byliv, men der er også en kirkegård og lokalmuseum, hvor man kan mindes det, der er gået forud. Det handler om at finde en balance mellem traditioner og nybrud.

For os er social robusthed en kulturel praksis, som gør, at en organisation er levedygtig og kan håndtere udfordringer på en måde, der værner om og beskytter medarbejderne. Ikke bare her og nu, men også på den lange bane.

I sidste ende handler det om, at ingen må stå alene tilbage.”

TITEL:

En socialt robust produktionshøjskole

ORGANISATION:

Randers Produktionshøjskole

KONTAKTPERSON:

Kim Kabat

RESULTAT:

Skolen og den private konsulent deltog på workshops med X-platform og har udviklet en plan for at skabe større social robusthed. Nu inddrages skoleforstanderen og resten af skolens medarbejdere. Studerende fra RUC bliver desuden inviteret til at lave aktionsforskning og sætte små eksperimenter i gang med elever og medarbejdere på produktionshøjskolen.

“Kan nye ansætte større s

”Ilesformer skabe social robusthed?”

”Min tidligere kollega gik ned med stress, fordi hun havde nogle omstændigheder i sit liv, der gjorde det svært for hende at arbejde på fuld tid. Og det har fået mig til at tænke: Hvordan ville hun mon have haft det, hvis hun havde haft færre timer på jobbet?”

Digitaliseringen og den fjerde industrielle revolution skaber en stigende hurtighed i arbejdsopgaver og økonomiske transaktioner. Det er med til at skabe helt nye vilkår for hvordan arbejdsmarkedet indrettes, og ikke mindst har det konsekvenser for vores arbejdsliv, og det arbejde vi skal udføre.

Digitaliseringen vil skabe 2.1 millioner nye jobs i G15-landene de næste fem år. De nye jobs, foreslår de økonomiske eksperter, kommer af nye forretningsmuligheder. Dog er bagsiden af medaljen, at syv millioner manuelle jobs vil forsvinde, både faglært og ufaglært. Det skyldes automatiseringen.

Den stigende hurtighed og automatisering går hånd i hånd med krav om omstillingsparathed, effektivisering af arbejdsopgaver, strømlining og standardisering. Når virksomheder og organisationer navigerer i denne udvikling synes svarene at være de samme: Løb stærkere, lær nye ting på den halve tid. Tag dig sammen! Vær robust!

Der er flere og flere mennesker som kommer i klemme i den udvikling, men nye typer af arbejdsliv ser også dagens lys. Det er dog ikke synderligt belyst, hvad de nye muligheder har af konsekvenser for arbejdsliv, grænsen mellem privathed og arbejde, arbejdsidentitet, psykisk sundhed mv.

En af måderne at håndtere den udvikling på er ved at skabe nye ansættelsesformer, hvor et team af to personer deler en fuldtidsstilling. I stedet for 37 timer arbejder de 18½ timer hver. Det giver rigtig mange fordele: Det bliver lettere for arbejdspladsen at få flere kompetencer i spil, vi kan få flere ind på arbejdsmarkedet og så frigiver det tid til den enkelte, som kan være mere sammen med venner og familie, dyrke mere sport eller forfølge deres passioner.

Nye ansættelsesformer undersøges og udvikles, for at vi skal ruske lidt i et arbejdsmarked, der ellers kører i samme spor. Vi har brug for mere social robusthed.”

TITEL:

Hvilke konsekvenser er der ved den teknologiske udvikling for det moderne arbejdsliv og psykiske sundhed?

ORGANISATION:

RUC, Delditjob.dk

KONTAKTPERSON:

Katia Dupret, Sofie Marie Billekop, stifter af Delditjob.dk

RESULTAT:

I 2017 bliver en eller flere specialestuderende tilknyttet for at udvikle konceptet. Derudover er der et spirende samarbejde med RUC om at gennemføre et forskningsprojekt, og leder nu efter en konkret test-virksomhed, der har lyst til at afprøve nye ansættelsesformer. Projektet går desuden i gang med fondsansøgninger og fundraising såvel som et litteratur-review om nye typer af ansættelsesforhold på det danske arbejdsmarked.

“Ældre fra alle lande og nære relationer”

”Der er meget få ældre med anden etnisk baggrund på plejehjemmene – og det kan være rigtig svært. Jeg var besøgsven på et plejehjem, hvor der boede én bosnisk kvinde, mens resten havde dansk baggrund. Og hun sad bare alene på værelset og turde ikke gå ud. Hun vidste ikke, hvordan hun skulle gøre, og det gjorde de andre ældre heller ikke. Hun blev den fremmede. Og til sidst så døde hun bare – helt alene.

Men ingen behøver dø alene. Derfor vil vi lave besøgsvenordninger, hvor der er plads til alle. Hvor der er mennesker med mange forskellige baggrunde, som lever sammen. Vi skal gøre det til noget hyggeligt. Og det er ikke bare for de ældre med anden etnisk baggrund.

Det er en god ting for alle, når man skaber mere integration. Det skaber social robusthed. Nogle siger, at det er for sent at skabe integration. Men det er aldrig for sent, og vi må aldrig give op.

Ældre med anden etnisk baggrund er tit bange for at komme ud og mødes med andre, og det kan være svært for dem at være på plejehjem. Hjemmehjælperen har ikke tid til bare at strikke eller snakke eller se på gamle billeder. Men det har mange ældre brug for. Nogle gange skal man bare snakke med folk. Vi kalder besøgsvennerne for albier – det betyder kærlighed fra hjertet.

Her er ideen om bedre uddannelse til plejepersonale og en ordning med besøgsvennter opstået. Projektstifterne ønsker også at skabe en såkaldt fleksibel mentorordning for nye borgere, der ikke som andre mentorordninger har enkeltstående formål som mere beskæftigelse, indførelse i det danske samfund eller at lære at cykle. I stedet skal vi skabe en mentorpulje, hvor mentorer bliver matchet ud fra de mange forskellige behov, som de nye borgere har.”

TITEL:

Ældre fra alle lande har brug for støtte og nære relationer

ORGANISATION:

Multikulturelle Plejehjem, Roskilde Kommunes Integrationsenhed og RUC

KONTAKTPERSON:

Canan Susanne Corum

RESULTAT:

Gennem samarbejdet med X-plattform etablerede stifterne af foreningen Multikulturelle Plejehjem, Roskilde Kommunes integrationsenhed og RUC et nyt samarbejde. Nu er et pilotprojekt om multikulturelle møder i støbeskeen i Roskilde Kommune. Desuden har man i arbejdet med X-plattform redefineret sine målsætninger, så de bedre kan skabe integration gennem social robusthed.

har brug for støtte

“Vi er ikke guddom

melige i det her”

”Social robusthed handler om at acceptere forskelligheden på en arbejdsplads. At ikke alle kan trække lige meget hele tiden. At det er ok at sige: Tag det roligt, træk vejret. Vi gør det bedste, vi kan.

Vores vildeste drøm er at være fuldstændigt social robuste. Så ville ingen blive sygemeldte med stress. Der ville stadig være udfordringer, men vi ville kunne håndtere det på arbejdspladsen. Det vil vi gerne have ud til de private virksomhederne i kommunen.

Men for at gøre det, skal vi selv kunne efterleve det. Vi oplever selv, at der bliver stillet større krav til os om at være robuste medarbejdere i en tid med store forandringer. Derfor skal vi selv blive en arbejdsplads, der kan rumme mere – for det er sammen, vi er mere modstandsdygtige, ikke hver for sig.

Det er det, initiativet handler om. Hvordan kan vi bruge social robusthed til at skabe socialt ansvar og arbejdspladser, der kan rumme alle. Vi har mange planer for at nå dertil: nye tavlemøder, interne praktikker hvor vi kan lære af hinanden og forlængede fagmøder, hvor det bliver legitimt at drøfte de ting, vi ikke er så fagligt stærke på. Og så skal vi ud til de private virksomheder og undersøge, hvordan de forstår og kan se muligheder i at bruge social robusthed. For vi er ikke guddommelige i det her. Vi har ikke alle svarene. Det er en fælles, ligeværdig indsats.”

TITEL:

Socialt robuste arbejdspladser i Næstved Kommune

ORGANISATION:

Center for Arbejdsmarked, Næstved Kommune og RUC

KONTAKTPERSON:

Else Pedersen og Line Bruun Bertelsen

RESULTAT:

Kommunen finder et team af medarbejdere, der skal drive indsatsen for at skabe større social robusthed. Det sker i tæt kontakt med en forsker fra RUC, ligesom studerende bliver inviteret til at følge projektet i et casestudie. I løbet af 2017 begynder arbejdspladsen at indføre daglige morgenmøder á 5-10 minutters varighed. Her vil man kort vende, hvad der skal til for, at dagen forløber godt for alle medarbejdere. Der vil desuden blive indgået samarbejder med lokale virksomheder, som skal bidrage til at forbedre indsatsen.

Billeder fra lancering med X-platform - efter

og modningsforløb året 2016

Kolofon

Teamet bag X-plattform

Katia Dupret, Roskilde Universitet
Kristine Nissen, Roskilde Universitet
Lotte Pålsson, Roskilde Universitet
Steen Elsborg, LDI
Maja Kirketerp, LDI

Foto s. 3

Niels Pinholt

Øvrige fotos og journalistisk indhold

Troels Kølln
RUC Kommunikation & Presse

Grafisk design

Troels Kølln
RUC Kommunikation & Presse

Tryk

PrinfoParitas

December 2016

